

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A Hofherr-gyár dolgozóinak levele Rákosi Mátyáshoz

A Hofherr traktorgyár dolgozóinak levelet intéztek Rákosi Mátyáshoz. „Örömmel fogadtuk a sztáhanovsiták kezdeményezését a „koreai békekél” megszervezésére és lelkesedéssel böttük meg egyéni felajánlásainkat, melyek száma szombatra elérte az 1294-et — írják többek között leveleikben. A „koreai hétre” tett felajánlásainkkal szolidaritást vállalunk a hős koreai harcosokkal, választ adunk az amerikai imperialista agresszoroknak, belső ellenségünknek, a klerikális reakciónak és a jobboldali szociáldemokratáknak. Megmutatjuk, hogy minden olyan törekvéssel szemben, amely a magyar ipar erejét akarja aláadni, munkánk szombata lesz a válasza. A rendezett normálnak már az első héten történelmi határozatának megállapítását, hogy régi normáink elavultak, nem szolgálták, hanem akadályozták fejlődésünket. Kiderült, hogy egyszerű munkáit, szorgalommal, újításokkal is túl lehet teljesíteni. Ezt bizonyította be Székely Ferenc edző, aki egyszerűsítette munkáját és így 130 százalékra teljesítette új normáját s ezenfelül naponta fél palack oxigén-megtakarítást is ért el. Példája nyomán megindult az üzemben a rendezett normák túlteljesítéséért folyó harc, amelyet a koreai hétre tett felajánlásaink is megerősítettek.

A levél ezután megemlíti, hogy Sáska Imre motorszercső lakatos új normájának kétszáz, Németh Béla lakatos pedig 150 százalékra való teljesítését ajánlotta fel. A levélben a dolgozók felsorolják az egyes üzemrészek vállalásait, majd megállapítják, hogy a felajánlások teljesítésével ismét kemény ökolcsapással válnak a külső és belső ellenségeink.

A levél a nagy Szovjetunió, Sztálin genralisszimusz, a Magyar Dolgozók Pártja és szeretett vezére, Rákosi Mátyás és a szabadságért harcoló hős koreai nép életével fejeződik be.

A bácsalmási járás dolgozó parasztságának távirata

A bácsalmási járás dolgozó parasztsága augusztus 4-én 102 táviratot intézett Rákosi Mátyáshoz:

Kedves Rákosi Elvtárs!

A bácsalmási járás dolgozó parasztságának nevében jelentjük, hogy begyűjtöttük előirányzatunkat augusztus 4-ig 102 százalékos teljesítéssel. A bácsalmási járás dolgozó parasztsága ezzel a cselekedetével válaszol az imperialisták háborús provokációjára. Ezzel válaszol a békétábor és dolgozó népünk ellenségeinek, ezzel válaszol Titók aljas rágalmainra. A bácsalmási járás dolgozó parasztsága ezzel a cselekedetével tesz hitet népi demokráciánk, Pártunk és Rákosi elvtárs mellett.

A járás dolgozó parasztsága nevében

az MDP járási bizottsága.

A szovjet dolgozók újabb munkahústettekkel erősítik a békealáírást

SZOVJETUNIO: A szovjet társadalom minden rétege egy emberként vesz részt a békeszavazásban. Moszkva dolgozói között újult erővel bontakozott ki a szocialista munkaverseny. A „Vörös proletár” szerszámgépgyár dolgozói 15 nappal a határidő előtt teljesítették első félévi tervüket. A „Manometr”-üzem dolgozói sokszáz ezer rubel értékű gyártmányt készítettek terven belül.

A békeműszak napjaiban a kievi sztáhanovisták ezrei teljesítették öt éves tervüket. A kievi területen mintegy 400 kolhoz határidő előtt teljesítette a gabonabeadási tervét.

BULGÁRIA: A Rabotnyicseszko Delo vezércikkében hangsúlyozza: A bolgár nép aláírásával megerősítve a stockholmi felhívást, még határozottabban fe-

jezi ki hűségét a béke zászlaját hordozó nagy Szovjetunió iránt és még inkább átérzi testvériségét népi demokratikus országokkal.

AUSZTRIA: Alsó-Ausztriában a kőolajipari dolgozók munkabeszüntetéssel tüntettek az amerikai koreai agressziója ellen. Bécsben, Grácban, Innsbruckban és Ausztria más városaiban a dolgozók tiltakozó gyűléseket tartottak.

HOLLANDIA: Hollandiában a hatóságok terrorja ellenére augusztus 2-ig 241.168 aláírást gyűjtöttek a stockholmi békefelhívásra.

GÖRÖGORSZÁG: Görögország városáiban egymásután alakulnak meg a békevédelmi bizottságok, amelyek nyomban megkezdik az aláírás gyűjtését.

Malik leleplezte a Biztonsági Tanácsban:

Az USA ki akarja terjeszteni a koreai háborút

Newyork: J. Malik, a Szovjetunió képviselője a Biztonsági Tanács augusztus 3-iki ülésén kijelentette:

A Biztonsági Tanács már harmadik ülését kénytelen annak az ügyrendi kérdésnek megvitatására fordítani, melyen foglalkozásban tüzzék a Biztonsági Tanács napirendjére a koreai kérdést. — A vita során a kérdés két szögében ellentétes megközelítéssel járunk el: a békés rendezés, a béke érdekében vitassák meg ezt a kérdést amint azt a szovjet küldöttség kívánja avagy a koreai hadműveletek továbbfolytatásának, az USA kormányának a koreai nép ellen irányuló fegyveres intervenciója fokozásának, az agresszió kiterjesztésének a háború kiterjesztésének céljával vitassák meg a problémát.

Az USA megbízottjának felszólalásából és az általa bejelentett javaslatokból világosan kitűnik, hogy az USA kormánya kitart az agresszió folytatása és fokozása mellett és mindenképpen

AZ USA JAVASLATA:

az agresszió kiszélesítése

Hogyan reagál az USA kormánya és küldöttsége erre a szovjet javaslatra?

Az USA kormánya akadályozni kívánja a szovjet javaslat megvitatását, ezért megbízta küldöttségét végezzen diverziós munkát. Ez a diverzió a következőkből áll:

A Biztonsági Tanács ülésének küszöbén — amelyet a szovjet megbízott augusztus 1-re hívott össze — az USA küldöttsége sietve határozati javaslatot nyújtott be és most azt indítványozza, hogy a Biztonsági Tanács csak azt a határozati javaslatot tárgyalja meg és utasítsa el a szovjet küldöttség indítványát, hogy tüzzék a Biztonsági Tanács napirendjére a szovjet küldöttség által javasolt két kérdést — „A Ki-

akadályozni igyekeznek a koreai kérdés békés rendezését.

Az Amerikai Egyesült Államok kormánya az agresszió előkészítésének politikájáról áttért a közvetlen és aktív agresszióra, igyekeznek az Egyesült Nemzetek koreai háború kalandjába bevonni hogy a koreai nép ellen irányuló agressziót kiterjessze és fokozza.

A Szovjetunió kormánya öreget és következetesen viszi békepolitikáját az Egyesült Nemzetek Szervezeté, a béke eszközeinek tekinti és javaslatot terjeszt a Biztonsági Tanács elé a koreai kérdés békés rendezéséről.

A szovjet küldöttség kormánya megbízásából a Biztonsági Tanács napirendjére tűzte a koreai kérdés békés rendezésének problémáját, követelte, hogy a Biztonsági Tanács sürgősen és haladéknélkül vitassa meg ezt a kérdést és egye meg a szükséges intézkedéseket a kérdés békés rendezésére.

mai Népköztársaság központi népi kormánya képviselőjének elismerését Kína megbízottjával” és „A koreai kérdés békés rendezéséről”.

Az USA kormánya meg akarja akadályozni a két halaszthatatlan, a béke helyreállítására és megszilárdítására valamint a Biztonsági Tanács törvényes összetételének helyreállítására irányuló kérdés megvitatását, márpedig Kína részvétele nélkül a Biztonsági Tanács nem tekinthető jogszertű összetételben működőnek és nem hozhat jogerős döntéseket. Az USA kormánya ezért határozati javaslatában olyan intézkedéseket ajánlott amelyek jelenlegükben a koreai nép ellen irányuló agresszió kiszélesítésére irányul.

Az Egyesült Államok félre akarja vezetni az ENSZ-t

Az USA küldöttsége igyekezik megakadályozni a Biztonsági Tanácsban a koreai kérdés békés rendezése problémájának megvitatását.

Követeli határozati javaslatának napirendre tűzését és igyekeznek határozati javaslatához a Korea Köztársaság ellen irányuló agresszió miatt emelt panasz” hamis elnevezést hozzáragasztani. Igyekeznek elfedni az USA-nak a koreai nép ellen irányuló agresszióját félre akarja vezetni az Egyesült Nemzeteket és a nemzetközi közvéleményt, a koreai események kezdetét és fejlődését egyoldalú amerikai, tudatosan meghamisított verzió elapján

akarja felütni a koreai események megindulásait; a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya akarja hátrítani a felülősséget.

Megcáfolhatatlan adatokkal és tényekkel bebizonyított nyert azonban, hogy a Koreában folyó események június 25-én annak következtében indultak meg, hogy a dél-koreai hatóságok csapatai június 25-én provokációs támadást intéztek a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság határvidékei ellen.

Nincs szükség e tények újabb felsorolására és idézésére. Mindössze arra szorítkozom, hogy felhívom a Biztonsági Tanács tag-

jainak figyelmét az amerikai és angol lapokban június 26-án azaz a koreai események kezdetét követő második napra megjelent fényképfelvételre.

Ez a leleplező fényképfelvétel nem más ábrázol, mint Dullest, az amerikai hadügyminisztérium hivatalos tanácsadóját és Muchio, az USA dél-koreai „nagyköveteit” a 38. szélességi köről délre, látványzóknak állva, amerikai katonai tanácsadók valamint a Li Szin-Man-féle báburaalom dél-koreai csapatai tisztjeinek körében. Aligha hiszi valaki a Biztonsági Tanács tagjai közül, hogy Dulles és Muchio ibolyát szedett a látványzóknak és háborús uszító hejlamainak sokkal megfelelőbb dolgokkal foglalkozott. A dél-koreai csapatok készenlétét vizsgálta meg az Észak-Korea ellen indítandó támadásra.

Dulles a szenátusban elhangzott későbbi felszólalásai bizonyítják, hogy egyike a fő háborús uszítóknak akik kiprovokálták a koreai eseményeket.

Ez a fényképfelvétel arról tanuskodik hogy az amerikai kormány koreai agressziója régen kidolgozott terv eredménye.

Li Szin-Man volt belügyminisztere, a dél-koreai „nemzetgyűlés” 48 volt tagja és a Li Szin-Man-féle csapatok készenlétét vizsgálta meg nyilatkozatával ezt a tényt hogy az Észak-Korea ellen irányuló támadást jöelére előkészítették és ez év június 25-ének hajnalán Li Szin-Man rendeltére hajították végre. Li Szin-Man korábban parancsot kapott Mac Arthuról, hogy készítse elő és valósítsa meg az „északi hadjárat” tervét.

AZ USA HADMŰVELETEI FEGYVERES AGRESSZIÓT JELENTENEK

Az USA uralkodó körje kiprovokálták dél-koreai báburaalom a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság határvidékei ellen indított támadását, siettek ez a provokációt felhasználni a koreai nép ellen régtóta kitervelt és előkészített fegyveres agressziójuk igazolására.

Minden valamennyire tárgyilagos ember számára világos hogy Koreában polgárháború folyik a dél és észak-koreaiak között.

Az észak- és dél-koreaiak között folyó hadműveletek belső polgárháború-jellegűek. Eppen ezért semmilyen alap sincs arra, hogy ezeket a hadműveleteket agresszióknak minősítsék. Agresszióról ott van szó ahol egyik állam a másikat ellen támad. Az agresszió meghatározásának kérdésében a szovjet kormány 1933 óta tartja magát ehhez az állásponthoz. Akkoriban a leszerelési konferencia bizottsági bizottságában, Genfben a Szovjetunió küldöttsége ja-

Magától jött az agresszió meghatározására. Ez a meghatározás irányelveket tartalmaz ama nemzetközi szervek számára, melyek hivatva lehetnek a támadásban vétkes fél, a támadó fél, az agresszor meghatározására.

A nemzetközi jog formájának és az említett nyilatkozatban foglalt meghatározásnak szempontjából az USA kormányának hadműveleti a koreai nép ellen fejtett fegyveres agressziót jelennek az Amerikai Egyesült Államok kormányáig pedig támadó fél, az agresszor.

Az USA be akarja sodorni az ENSZ-t az agresszióba

Vajon nem világos-e hogy az a magyarázat nagyon is átátszó és semmiképp sem szolgálhat mentesítő az USA agressziójára a koreai néppel szemben. Az agresszió említett meghatározása szerint az ilyen esetek között közvélemény agressziót jelentenek.

Ez a meghatározás egyenesen kimondja, hogy semmiféle politikai, stratégiai, vagy gazdasági megfontolások nem szolgálhatnak a támadás mentességül.

Ami a Kóreában az északjak és délkelet között folyó háborút illeti ez a háború belső polgárháború és nem vonatkozik rá az agresszió meghatározása mert a háború nem két állam, hanem a koreai nép két része között folyik.

Mindennebből következik, hogy Kóreában támadók egységeitől azok az államok, amelyek Kórea területén tartják csapatukat és beavatkoznak az északjak és délkelet között folyó harcra és nyomdon kiszélesítik a hadműveletek övezetét.

Az Amerikai Egyesült Államok fegyveres erői, bár formális hadüzenet nélkül, de beavatkoztak Kórea területére.

Az említett nyilatkozat az ilyen esetek minőségét, agresszióknak minősíti.

Az Amerikai Egyesült Államok koreai agresszióját úgynevezett „stratégiai megfontolásokkal”, azzal a kívánsággal próbálják menteni hogy önvédelmi vonalulakt saját hájárúkról lehetőleg minél messzebb töljék ki hogy — mint mondják — „biztonságuk” nemzeti biztonságukául.

Ezenek következtében Kóreában egyrészt belső vizsaly, polgárháború folyik az északjak és déli koreaiak között, másrészt pedig fegyveres beavatkozás történik az Amerikai Egyesült Államok részéről ebbe a belső koreai polgárháborúba olyan fegyveres agresszió formájában, amely teljes mértékben fedi az agressziókat 1933 májusában a Népszövetség biztonsági bizottságának az agresszió meghatározásáról kiadott nyilatkozatában megállapított fogalmával.

Az ENSZ alapokmánya csak olyan esetekben írja elő a Biztonsági Tanács beavatkozását, amikor nemzetközi, nem pedig belső jellegű eseményekről van szó.

Ilyen az ügy állása a koreai kérdésben és az Amerikai Egyesült Államoknak a koreai nép ellen indított fegyveres támadása kérdésében.

Ilyenformán az egész világ népei és az Egyesült Nemzetek az amerikai kormány koreai nyílt fegyveres támadásának ténye

előtt, és olyan kísérletek ténye előtt állanak amelyek az USA igyekszik besodorni az Egyesült Nemzeteket ebbe az agresszióba. Az USA kormánya a régóta ki tervezett koreai agresszió előkészítése során, ez év januárjától kezdve megakadályozta a Biztonsági Tanácsban a kínai képviselőt kérdésének rendezését aminek következtében Kína egyetlen törvényes kormánya a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának még mindig nincs képviselője a Biztonsági Tanácsban, ami lehetetlenné tette a Szovjetunió képviselőjének is, hogy részt vegyen a Tanács ülésén.

Az Amerikai Egyesült Államok kihazsáította a Biztonsági Tanácsban a Tanács két állandó tagjának, a Szovjetunióknak és Kínának távollétét és a Tanácsban saját akaratát dikálta katonai és politikai szövetségeseinek. Egetően sürgős sorrendben több olyan botrányos határozatot kényszerített a Biztonsági Tanácsra amely egyrészt a koreai nép ellen indított támadások lepezésére, másrészt olyan kísérletekre irányult, hogy minél szélesebbre szítsa a háború lángját Kóreában és a Távol-Keleten más államok besodrásával ebbe a háborúba.

Ezeket a tényeket nem lehet megdönteni MacArthur tábornok hamarában összejárkolt jelentéseivel sem, amelyek az USA kormánya mint saját „beszámoló” igyekszik a Biztonsági Tanács elé tárni az USA koreai agressziójának menéséről, sem az USA képviselőinek ügyrendi ravaszodásával a Biztonsági Tanácsban. Az USA koreai fegyveres agressziójával kapcsolatban a Biztonsági Tanács és az Egyesült Nemzetek előtt két út: a béke és a háború útja áll.

A Koreai Hét

előkészítő munkálatainak jeleit látjuk mindenütt ország-szerbe ipari üzemekben. A Koreai Hétre készültek fel a bányák, gyárak, építőipari tervezőirodák és kivitelező helyek dolgozói a MÁV és egyéb közlekedési vállalatok műszaki és igazgatási személyzete.

Példás munkafelajánlásokkal készültek fel a termelési dolgozók a hétfői munkába állással kezdődő Koreai Hétre, hogy ország-világ előtt bebizonyítsák így hűségüket a világ békeháborúhoz. Magához a békehez. S ahhoz a számszerint kicsiny, de erkölcsi elhatározásában nagyon is nagy néphez, amely most hősiessé szorítja vissza és kergeti ki hazájából a nemzetközi rablóimperializmus háborús kezdeményezőt — az amerikai betolakodókat.

A nemzeti szabadságért, a népi felszabadulásért, hazája függetlenségéért és a tartós béke jobbiztosítékáért, a társadalmi emelkedés állandó jólétének biztosításáért küzdő koreai nép ügye nem egy ügy-nevezett „távolkeleti konfliktus” s nem egy vagy két ország kormányaival s népeivel ügye. A koreai eseménysorozat világtörténelmi korszakfordulót tükröző világpolitikai eseménysorozat. Mindnyájunk ügye, hogy ez az orvul megmadott, a hitleri barbárság háborús „világnyelvi” módszereivel és eszközeivel megbántott nép komoly és kemény leckét adjon a nemzetközi imperializmusnak, a háborús agresszoroknak s mindenekelőtt a leg-háborúsabb agresszoroknak — az amerikai támadóknak.

Mindnyájunk ügye, hogy a hős koreai nép ne csak kiverje hazájából Hitler Adolf örült és gonosz katasztrófa-politikájának amerikai folytatóját, de igen alaposan megmondókozzon mindenkit, aki önszántából vagy félrevezetés, a háborús érdekeket szolgálja. A koreai nép hősi honvédó háborúja és felszabadító küzdelmében nemesek Kóreából kell kiszorítani a béke és hala-

dás ellenségeit, hanem mindenütt. Onnan is, ahol ma már csak ataltonosan tud támadni, mint Kóreában. Ki kell szorítani a mi szocializmus építő országunk népgazdasági és kulturális területeiről is.

A koreai nép nemesek önmagát véd, hanem amikor a betolakodó imperialista érdekségek katonáit s egyben a reakciós hazaárulókat és népgazdasági károkat is kiveri hazája földjéről. A koreai nép a maga honvédó háborújának hősi példáival az egész emberiség ügyét véd, a világ összes kultúrkincsét. A legszebb jót a legszebb hagyományokkal és hagyatékokkal együtt. Mindnyájunknak meg kell érteni ezt, akik dolgozó helyzetükben fogva is békére s a tartós béke biztosítékaira vágyunk.

A háborús aktívakkal szemben világszerre a béke aktíváknak kell hatalomban, erőben, anyagi szervezettségben is megerősödni. E megerősödésre irányul a Koreai Hét, amit a Szakszervezetek Országos Tanácsának visszhangot keltő felhívása nyomán a Béke Műszakjának neveztek el egy másik néven. Igen, a Koreai Műszak a béke műszakja. Mint ilyen, kifejezést annak a béke-küzdőnek is, ami hazánkban a termelői munka területén folyik a dolgozó nép ellenségei ellen: a jobboldali szociáldemokraták, a klerikális reakció, a basgaszták ellen, a régi magyar pokollal szövetséges imperialisták összes hazai ördögje ellen. A népi demokráciák termelői munkájának sikerre előkészítésétől kezdve a béke harc sikerével. A népi teremtésű új versenyciklusba lendül az új normák pedig a Koreai Hét nyomán meg kell, hogy erősítsék a magyar dolgozók részéről mind a béke világháborút, mind pedig a megújult egyre széplő magyar haza függetlenségét.

A Szovjetunió hűségesen kitart békeszerető politikája mellett

A Biztonsági Tanácsnak választania kell: újítá-átja-e a háború folytatásának és kiterjesztésének az emberi erők és anyagi források egyre nagyobb mennyiségének bevonásával, elhőkét szándékával visszahívja a béke oldalára a béke rendezés útjára, ahová a világ minden békeszerető népe hívja a szociális vezető és tanító a nagy Sztálin-vezette Szovjetunióval az élen. A háború útjára, a Biztonsági Tanácsot és az Egyesült Nemzetek Szervezetét az Amerikai Egyesült Államok uralkodó köréi taszítja. Az USA uralkodó köréi világhatalmi örökségükben már régóta az agresszió politikájának útjára léptek. Most a közvetlen agresszióra tértek át amikor durva támadást hajtunk végre a békeszerető koreai nép ellen és amikor közvetlen beavatkozás útjára léptek Kórea belső ügyébe.

A Szovjetunió hűségesen kitart békeszerető politikája mellett és felszólítja az Egyesült Nemzeteket, valamint a Biztonsági Tanácsot, mint a béke biztosítására hivatott legfontosabb nemzetközi szervezet, utasítja el az USA koreai agressziójának kitérését és lepezését, amire az USA uralkodó köréi fokozottan buzdítják és lépjen szilárdan a koreai kérdés békés rendezésének útjára, a béke helyreállításának és megőrzésének útjára.

Természetesen a Biztonsági Tanács csak úgy végezheti normális funkcióját és teljesítheti a béke megőrzésének reá ruházott nem-s feladatát, ha az ENSZ alapokmányának megfelelően teljes törvényes összetételben működik, vagyis a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság képviselőjének részvételével. Határozatait csak abban az esetben lesznek törvényesek tekintélyre méltók az ENSZ alapokmánya értelmében és

nemzetközi jog szempontjából elfogadhatók ha azok meghozatalában mind az öt állandó tagja részvesz. A szovjet küldöttség szigorúan az ENSZ alapokmányának megfelelően követeli, hogy Kína képviselőjének haladéktalanul ismerjék el a Kínai Népköztársaság központi kormányának képviselőjét.

A Biztonsági Tanácsnak teljesítenie kell az ENSZ alapokmányaival reá ruházott kötelességeit a béke megőrzésére és a békés rendezésre. A Tanács kötelességeit csak úgy teljesítheti, ha haladéktalanul és azonnal hozzájárul a koreai kérdés békés rendezéséhez.

A Biztonsági Tanács augusztus 4-i ülése

New-York: A Biztonsági Tanács J. A. Malik elnöklésével augusztus 4-én ülést tartott. A napirenden egy pont szerepelt, amelyet az Egyesült Államok terjesztett elő: „Panasz a koreai köztársaság ellen irányuló agresszióval kapcsolatban”.

J. A. Malik bejelentette hogy a kérdés lényegének megvitatása előtt a Szovjetunió részéről „A koreai kérdés békés rendezésére vonatkozóan” címmel határozati javaslatot kíván előterjeszteni. A határozati javaslat így hangzik: „A Biztonsági Tanács elhatározza:

a) hogy fontosnak tartja a Kínai Népköztársaság képviselőjének meghívását úgyszintén a koreai nép képviselőinek meghallgatását a koreai kérdés megvitatása során;

b) a koreai ellenségeskedések megszüntetését és egyidejűleg az idegen esz-

A Szovjetunió küldöttsége ragaszkodik ehhez, hogy a Biztonsági Tanács erre az útra: a béke útjára és a koreai kérdés rendezésének útjára térjen. Csak ilyen út felé lehet meg tenni lépéseket az ENSZ alapokmánya és csak ezt az utat támogatja a világ minden békeszerető népe.

A szovjet küldöttség követeli, hogy tüzze a Biztonsági Tanács napirendjére a részletesen előterjesztett két kérdést. Tiltakozik az amerikai delegáció felforgató agresszív javaslatainak napirendre tűzése ellen és a javaslat ellen szavaz.

patok visszavonását Kóreából”. Csiang-Ting-Fu Kuomintang-küldött és Faszvi egyiptomi küldött javaslattal tettek arra, hogy a Li-Szin-Man-klük képviselőjét hívják meg a Biztonsági Tanács ülésére.

— A Tanács nem tűrhet meg olyan helyzetet — mondta Malik —, hogy városok bombázzanak és embereket öljenek, — azokat, akiket „északkoreai hatóságoknak” neveznek — és ugyanakkor megtagadják az „északkoreai hatóságok” meghallgatását. Hangoztatta, hogy a szovjet küldöttség ezt lényegbevágónak, nem pedig ügyrendi kérdésnek tartja, mert háborúról vagy békéről van szó.

Ezután Austin, az USA képviselője hangoztatta, hogy kormánya fenntartja álláspontját, mely szerint Észak-Korea képviselőit nem kell meghívni a vitában való részvételre. A Biztonsági Tanács a vitát kedden folytatja

A néphadsereg felszabadította Kimcsont és Hepcsont

Föngjang: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelenti:

A néphadsereg egységei az egész fronton, megtörve az amerikai csapatok ellenállását, folytatták támadásukat, teljesen felszabadították Kimcsont (Kimszen) városát — az ellenséges védelem fontos esomópontját Taegu (Tajkiu) irányában.

A Kimcsont felszabadításáért vívott harcokban a népi hadsereg egységei súlyos csapást mértek az amerikai csapatok első gépesített lovas hadosztályának fő erőire.

A népi hadsereg más egységei felszabadították Hepcsont (Kioszen) városát. Felszabadították a város külső kerületeit is.

A Reuter Iroda jelenti MacArthur főhadiszállásáról, hogy az északkoreai erők folytatták súlyos nyomásukat Dzsindin környékén a pusztán kikötő felé vezető úton.

Föngjang: A föngjangi rádió jelenti:

A pénteki nap folyamán a néphadsereg csapatainak nyomására az amerikaiak a délkeleti fronton a Naktong

folyó vonala mögé vonultak Hírügynökségek jelentik hogy MacArthur egyes parancsára 28 amerikai katonát végeztek ki lázadás miatt.

A FELSZABADÍTÓ HADSEREG CSAPATAI ÁTKELTEK A NAKTONG FOLYÓN S ÁTTÖRTEK AZ AMERIKAI ÁLLÁSOKAT

Föngjang: A föngjangi rádió jelenti: Pénteken megkezdődött a csata Tegu birtokáért. Annak ellenére, hogy az amerikaiak a Naktong folyón átvonulva maguk mögött felrobbantották a hidakat, a néphadsereg egységei pénteken este átkeltek több helyen a folyón és áttörték az amerikai hadállásokat. Kumcson és Hamesang környékén az amerikaiak súlyos veszteségekkel vonultak vissza. A pénteki nap folyamán angol bombavető gépek ismét súlyos terrortámadást hajtottak végre Szül ellen.

Az AP jelentése szerint az amerikai és dél-koreai erők a kanyargós Naktong folyó mögé vonultak vissza. „Még két visszavonulás és mindnyájan a hajókon vagyunk” — mondotta az egyik amerikai tiszt.

Debreceni dolgozók munkafelajánlása a Koreai Hét alkalmából

A debreceni Járműjavító NV üzemében a dolgozók röpgyűléseket tartottak. A röpgyűléseken a dolgozók követve a Járműjavító legjobbjainak a termelési értékeket tett munkafelajánlásait, tömegesen vállalták a jobb munkafelajánlást a koreai hét alkalmából. Így a kocsiosztály dolgozói elhatározták hogy a koreai hét alkalmából a javítását és tisztaságát fűtőjavítás elvégzését vállalták. A mozdonyosztály két mozdonya kijavítását és egy vízszállító kocsi rendbehozását vállalták. A mozdonyosztály dolgozói által tett munkafelajánlás értéke 7308 forint. A kollektív munkafelajánlások mellett a Járműjavító NV száz és száz dolgozója tett 5-10

százalékos munkafelajánlást a koreai hét alkalmából. A debreceni Ruhagyár termelési értékeiben a dolgozók egymással versenyezve tették meg a felajánlásukat a koreai hét alkalmából. A vállalatvezetői beszámoló után a hozzászólások során Porcsin Ferenc, Kaposi-szalagbrigád nevében versenyre hívta ki a gyár dolgozóit. Vállalta, hogy a brigád (12 százalékkal) teljesíti túl az új normát. Én a megam részéről 15 százalékos túlteljesítést vállaltam — mondotta. — Tudom, hogy minden százalék, amit túlteljesítünk, fájó csapást jelent a külső és belső ellenségeinkre. Porcsin Ferenc után egymás után állottak fel a dolgozók és

felajánlották az új norma 5-10, 15 százalékos túlteljesítését. Kovács II. István 125 százalékra, Kerécsy Menyhért 105 százalékra, Vincze Károly 110 százalékra emelt fel teljesítményét a koreai héten. Az érkezőtlen összesen 112 dolgozó vállalta hogy a koreai hét iránti szolidaritásból túlteljesíti az új normát. Ugyanezen az érkezőtlen a dolgozók elvezették Miklós Lajos gépészt, jobboldali szociáldemokratát aki lázított a dolgozók között és az új norma bevezetése alkalmával szellel betegséggel otthonmaradt. A dolgozók egyhangú állást foglaltak emellett, hogy a lázító jobboldali szociáldemokratát távolítsák el az üzemből.

75 ezer vagon az eddigi begyűjtött gabona mennyisége

A multheti községi Népfelgyűlések nyomán országoszerűen tovább fokozódott a terménybegyűjtés lendülete. Augusztus 5-ig a begyűjtött gabonamennyiség elérte a 75 ezer vagon. Ezen belül a „C” vételi jegyre beadott gabona mennyisége 16 ezer vagon.

A megyék begyűjtési versenyének állása az augusztus 5-i állapot szerűt a következő:

1. Hajdú-Bihar	89,2%
2. Békés	82,0%
3. Szolnok	73,8%
4. Heves	70,1%
5. Szabolcs	67,2%
6. Bács-Kiskun	63,9%
7. Komárom	58,4%
8. Csongrád	55,6%
9. Nógrád	54,2%
10. Pest	51,2%
11. Zala	50,0%
12. Fejér	50,0%
13. Barany	48,7%
14. Tolna	46,4%
15. Somogy	43,9%

16. Borsod	42,7%
17. Veszprém	39,4%
18. Vas	36,6%
19. Győr-Sopron	30,7%

A községek versenyében hajdúmegyei községek állnak az első helyeken. Első Földes, második Bihartorda.

54 KÖZSEG MÁR TÚLTELJESÍTETTE A MEGYÉBEN A TERMÉNYBEGYŰJTÉST

Dolgozó parasztságunk terménybegyűjtési versenymozgalmának alkalmán ünnepeket közeledtetve egyre inkább befutásához közeledik.

Az elmúlt napokban arról számoltunk be hogy 23 község a terménybegyűjtési túlteljesítésben áll versenyben egymással. Most pedig arról kapunk jelentést hogy ez a szám meglepően megnövekedett és a terménybegyűjtést már 54 község végezte el. Ugyanakkor a községekben a cséplés befejezéséhez közeledik. Eddig 29 községben fejezték be a cséplési munkákat és hamarosan minden községben végeznek a csépléssel.

Az egységes, független, demokratikus Koreáért!

Molnár Erik igazságügyminiszter előadása Debrecenben

A Magyar Szovjet Társaság rendezésében tartottak pénteken gyűlést a Társaság nagytermében, ahol Molnár Erik igazságügyminiszter mondott ismertető előadást Koreáról.

Dr. Ladányi Józsa megnyitó szavaiban üdvözölte a megjelenteket, a Pártot képviselő Pinczés Andrást és felkérte Molnár Eriket előadása megtartására.

Molnár Erik beszéde első részében Korea múltjáról beszélt. Azokról az időről, amikor a koreai nép polgárháborút vívott, amikor japán betolakodók ellen kellett felvennie a küzdelmet.

Már ekkor megmutatkozott a koreai nép ereje és szabadságvágya. A harcot 1923-tól kezdődően a Koreai Kommunista Párt irányította. Ekkor már politikai jellegű sztrájkokat kezdeményeztek és a japán megszállás alatt pedig megindult a partizan tevékenység is.

A második világháború után Koreát mesterségesen kettévágták. Az amerikai imperialisták állati sorba süllyesztették Dél-Korea népet és a déli részen a gyarmati kizsákmányolás kegyetlen törvényeit, kiméltetlen zsarnoksággal hajtották végre az USA gyarmatosító terroralakulatai, a nagyszámú katonaság és rendőrség.

De mindez hiábavalónak bizonyult. A koreai nép, mely szabadságáért kész fegyverrel harcolni, nem hódolt be az amerikai imperialistáknak. Észak-Korea népe a háború után helyreállította iparát, fokozta a termelést és erős néphadsereget szervezett. Megvalósították a Párt vezetésével a népi demokratikus kormányzatot és a szabad választásokon a Koreai Kommunista Párt győzött.

Hasonlítsuk össze — mondotta Molnár Erik — néhány számadattal a két ország részpolitikai és gazdasági fejlődését 1945 után. Észak-Korea felszabadult. Iskolák, kórházak épültek, 15 fős és 55 szakiskola nyílt meg, a gyárak termelése megkettőződött. Ugyanekkor Dél-Koreában a gyarmati kizsákmányolás következtében a dolgozó munkások száma az üzemekben egyharmadára csökkent, ugyanakkor a termelés is felére zuhant. A textiliparban még ijeszítőbb a helyzet, mert a megélvő gyárak kapacitásának megfelelően csak 18 százalékos üzemeltetésről beszélhetünk.

3 oldal Debrecen, 1950 augusztus 6

Az északiak azonban meg erősítették államukat. A Kommunista Párt programot hirdette és a program szerint a következő feladatokat kell megoldani: földreform és a hábéri rendszer tökéletes felszámolása, a népköztársaság alkotmányának megteremtése, a japán megszállás alatt japán kézen szerepeit üzemek államosítása, továbbá államosítani minden szállító és közlekedési vállalatot, az iskolákat és a kulturális intézményeket. Barátságot tartani a baráti népi demokráciákkal és végül megteremteni az egységes független demokratikus koreai államot.

A programponctok közül csak a legutolsót nem változtatta valóra még a párt, azonban ennek végrehajtása is rohamosan

befejezése felé közeledik a koreai néphadsereg diadalmas előrenyomulása során, mely közben egyre-másra mérik a csapatokat a Koreába küldött amerikai intervenciói csapatokra.

A továbbiakban Molnár Erik a koreai háború kérdéseit taglalta, majd leszögezte, hogy az amerikai imperialisták szem elől tévesztették azt a tényt, amit már fogsikorgatva kénytelenek beismerni, hogy a koreai nép nemcsak szabadságban kíván élni, hanem kész azért minden erejével harcolni. Es e harcban ma már nincs önmagára utalva. A harcot nem pusztán kézzel, hanem a legmodernebb hadfelszereléssel vívják meg és velük van az egész haladó világ.

A gyűlés végén a megjelentek percekig tántoltak a hos koreai nép mellett.

Elragadtatással beszélnek tapasztalataikról a parasztküldöttség Ukrajnában tartózkodó tagjai

Moszkva: A Szovjet TI „A magyar parasztküldöttség Ukrajnában” címmel beszámolóit közli a magyar parasztküldöttség Ukrajna kolhozaiban és szovhozaiban tett látogatásáról.

Az Ukrajna kolhozaiban és szovhozaiban járt 40 tagú csoport vezetője Sándi Ottó, a követezőket mondotta: A küldöttség résztvevői egyre jobban meggyőződnek a nagy kollektív mezőgazdaság fölényéről a kisparaszti-gazdasággal szemben. Mindanyunkat az a tudat tölti el, hogy csak a kolhoz útja vezet a parasztságot a kulturált jómódú élethez. Minden lépésnél láttuk a Kommunista Párt gigantikus munkáját a nép kulturális és anyagi jólétének szakadatlan emelésében, láttuk itt mindenütt a boldog „holnapot”.

Szemán István az abaujmegeyi Forró faluból ezeket mondotta: Az ukrán falvakban mindent szemmel láthatólag észszerűen vezettek be, mindenél számítotak arra, hogy megkönnyítsék a munkát, termelékenyebbé tegyék, hogy megjavítsák a falusi lakosság életét. Engem különösen lebilincsel és fellelkesített a Matuszov-i tejtermelő minta-szovhoz munkája. Olyan gazdaságot mutattak meg nekünk, amelyről eddig álmodni sem mertem. Határtalanul boldog vagyok, hogy láttam Ukrajna kolhozparasztságának új életét. Most már tu-

dom, hogy csak a nagy kollektív gazdaság képes a falut az új, valóban boldog élethez vezetni. Hazatérve minden erőmet arra fogom fordítani, hogy falumban olyan kollektív gazdaságot létesítsünk, amilyen sokszer van a szovjetek országában.

Bakos Mihály a tolna megyei Felsőnyékről, ezeket mondotta: — Egész napot töltöttünk a „Komintern”-kolhozban. A kolhoz gazdag termést takarított be, hektáronként 27-30 mázsa gabonát. A kolhozistáknak magas jövedelmük van. Kulturáltan és

jómóddal élnek az emberek. A faluban hatalmas könyvtár, rádióállomás és hetosztályos iskola van.

Nekem nagyon tetszett a kolhozok gazdaságának rendje és kultúrája. Megértettem, hogy az ilyen magas technikát és a termelés ilyen kultúráját csak kulturált nagy-gazdaságokban lehet alkalmazni. Arra törekzünk hogy minél több tapasztalatokat gyűjtsünk, hogy a mi falvainkban is ilyen boldog, megelégedett életet teremtsünk amilyenben a Szovjetunió kolhozistái élnek.

Felhívás az állami gazdaságok, TSzCs és gépállomások vezetőihez

A minisztertanács növénytermelés fejlesztéséről szóló határozata szerint a munka-érdemrend különböző fokozatával történő kitüntetésre kell felterjeszteni az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok növénytermelő munkacsapatait, illetve munkacsapat-vezetőit, növénytermelő brigádjaikat, illetve brigád-vezetőit, továbbá a termelőszövetkezeti csoportok elnökeit, az állami gazdaságok vezetőit és növénytermelő agronomusait, valamint a gépállomások vezetőit és dolgozóit abban az esetben, ha az általuk megmunkált, illetve irányításukra bízott terü-

leten a gabonaféleknél kat. holdanként a minisztertanácsai határozatában a kitüntetés szempontjából előírt átlagtermést elérték, vagy meghaladták.

Ezért felhívom az állami gazdaságok és gépállomások vezetőit, a termelőszövetkezetek (csoportok) elnökeit, hogy a fentiek alapján a munka-érdemrend különböző fokozataival való kitüntetésre érdemes adatait az általuk elért és gondosan ellenőrzött eredményekkel együtt legkésőbb augusztus 10-ig a megyei tanácsok mezőgazdasági osztálya vezetőjének juttassák el.

Keresztes Mihály s. k.

Augusztus 20-mozgalmat

indítottak a hortobágyi állami gazdaság dolgozóit

A hortobágyi állami gazdaság dolgozóit az elmúlt nap üzemi értekezletet tartották, melyen Bodnár László üzemgazdász bejelentette, hogy a szászterti üzemegység dolgozóit, Alkotmányunk egyéves évfordulója alkalmából augusztus 20-i mozgalmat indítottak és felhívták a többi üzemegységek dolgozóit, hogy csatlakozzanak a mozgalmához. A szászterti üzemegység dolgozóit vállalták, hogy feljavítják az állatállományt, kijavítják a traktorokat és minden egyes traktornál négy százalékos üzemanyag megtakarítást érnek el. Vállalták továbbá 20 hold magfű telepítését, a csatornahálózat fokozottabb tisztántartását, az állatokat kímészelést és fertőtlenítést, valamint a közös takarmányozás bevezetését. Ezenkívül vállalták a tehénkejtőzetüknek egy literrel való felemelést állatonként.

Az értekezleten az üzemegységek egymásután csatlakoztak a szászterti üzemegységnek felhívásához. A felszólalások során Veres Margit ohati brigádvezető vállalta, hogy az őszi talajjavítást augusztus 20-ra elvégzi. 90 holdon repákapálást, a szén- és szalmaösszehordását és rendbeállítását 60 hold napraforgónak elcséplését teljesíti. Mészáros István, a hortobágyi gépalomlás dolgozója, bejelentette, hogy az őskavasakat a Hortobágy egész területén összegyűjtik, a használható anyagokat bedolgozzák, a többit pedig olvasztóba küldik. Németh István vállalta a hortobágyi asztalosok nevében, hogy az épülő munkásiakásokon az asztalosmunkát augusztus 20-ra elvégzik. Azonkívül az építkezési

anyagokat fedél alá helyezik. Golyák József kőnyai gazdaságvezető az augusztus 20-i mozgalom keretében egyéni versenyre hívta ki a gazdaság minden dolgozóját. A felszólalások után az értekezlet résztvevői egyhangú lelkesedéssel határozati javaslatot fogadtak el. A határozati javaslat hangsúlyozza, hogy Népköztársaságunk Alkotmánya biztosítja a szocializmust építő magyar nép jogait és kötelességeit, hogy Alkotmányunkat a benünket felszabadító és támogató Szovjetunió, a Párt vezette munkásosztály és dolgozó parasztság szilárd szövetsége tette lehetővé. A hortobágyi állami gazdaság dolgozóit méltóan akarják meg-

ünnepli Alkotmányunk egyéves évfordulóját, kifejezve ragaszkodásukat és hálójukat a nagy Sztálin és a magyar nép bölcs vezére, Rákosi Mátyás iránt. A határozati javaslat ezután ezeket mondja: „Elhatároztuk, hogy Alkotmányunk tiszteletére megindítjuk a mai napon, „Augusztus 20-as” mozgalomunkat. Ebben a műszakban kivesszük részét állami gazdaságunk valamennyi fizikai és szellemi dolgozója. Felhívjuk az ország valamennyi állami gazdaságának dolgozóit hogy csatlakozzanak az „Augusztus 20-as” mozgalomhoz. Megfeszített munkánkkal segítsük a koreai nép küzdelmét és ünnepeljük méltóan Alkotmányunkat.”

Nem engedjük, hogy a háború hajója a nyílt tengerre ússzon ki

Az „El a kezekkel Koreától” film díszbemutatója a Béke film-színházban

Y. M. C. A. A már hírhedtté vált négy betű, mely az amerikai fiapalság szövetsége őrügye alatt a világ legreakciósebb tömörülésének kezdőbetűjét jelenti, a legszébb szülői palota homlokzatán van ki szegezve. Fehérkamásnis rohamisakos katonák állnak a bejáratnál... A filmfelvétel abban az időben készült mikor az amerikai imperialisták még legigazra tartották Dél-Korea népet, amikor szenvedés és nyomor volt az úr a dél-koreai békés lakosság körében. Mert az amerikai megszállók csöppét sem voltak kíméletek. Gyilkoltak és rémuralmuk, goncszágokban és gúztetek elkövetésében nem ismert határt.

De megmozdult a nép. Már megindultak a partizánharok és egyre jobban erősödött a nép körében az elszántság az amerikai uralom lerázására. És míg a harcok folytak délen, míg a rendőrterror erősödött, északra a szabadságot kivívott koreai nép megkezdte békés építő munkáját. A Kommunista Párt vezette öket és ennek nyomán egymásután épültek újjá a gyárak meglindult a termelés és északra Korea a politikai előrehaladás után a gazdasági felemelkedés útjára lépett. A koreai dokumentumfilm mindezt hűen adja vissza. Elvezet bennünket a déli, amerikai megszállás alatt lévő területek nyomorjányára és az amerikaiak kegyetlensége a cációk gyilkos módszereinek emlékeit eleveníti fel. — Kijárat ellenfelek mutatják: mit épít a szocializmus északra és mit rombol az imperializmus délen.

CSAK EGY TELEFONBA KERÜL...

TÁVBESZÉLŐDRÁMA 3 LEVONT TANULSÁGGAL

Szereplők: Hü Jenő
A telefon.

Idő: Déli 12 óra.

Hü Jenő 1950 július 31-én déli 12 órakor a telefonhoz lépett, hogy felhívja a SzÖVOSZ-t. Ez a lépés merőben elhibázott volt, tekintettel arra, hogy Hü Jenőt semmi nyomos indok nem készítette erre a vakmerőségre, csupán lapjának szerkesztője jegyezte meg: Jó lenne megszerezni a kismacsi anyagot. Hívd fel a SzÖVOSZ-t. Csak egy telefonba kerül — mondta mosolygós biztatással ő. Hogy milyen igazság rejlett ebben a megállapításban, ezt Hü Jenő a későbbiek során

söt napok múlva is keserűen emlegette.

Hü Jenő, történetünk hőse tehát a telefonhoz lépett és lekasztott. Mármost a hallgatót. De egy óra múlva már szívesebben vette volna, ha a telefon akaszt le neki, vagy egy jóindulatú hentesmester, aki legalább 10 éve gyakorlatozik 500 kilós vasgolyóbisokkal. De úgy látszik, a telefon sem szereti a lekasztást mert a következő pillanatban hangos Krrr... Hrrr... és Kattkat-kiaításokkal adta tudtul méltatlankodását majd hogy önmagát csitítsa azt mondta: psssssszzzz. És ebben a pillanatban úgy kezdett viselkedni, mintha ágyú lenne, mely a közmondások szerint, vagy ahogy a néphit tartja: süket.

Aztán a némaságba különböző hangok hallatszottak majd elhaló sóhajok verődtek Hü Jenő fülebe, később állmatag hang vegyült a sóhajtozásba, mely szívenyűtötte Hü Jenőt. A hang ugyanis a feleségéé volt és azt mondta: Adj egy puszit, Lipó!

Végre jött a bűgás. Hü Jenő mutatóját illesztette a tárcsába, mert pedáns ember lévén, tudta, hogy ceruzával keztyűben, valamint a nagylábujjakkal nem tanácsos ezt a műveletet végezni, annál is inkább, mert az utóbbi meglehetősen nehézségekbe ütközik. A tárcsa könnyen pergett. Hü Jenő egészen megvigasztalódott, de ebben a pillanatban mint egy strandon élvezett és nagybácsiját kutató kislány zokogása, megszólalt a telefon:

— Tá-ti, Tá-ti, Tá-ti, Tá-ti és ez így még százszor. Hü Jenőnek — türelmes ember lévén — csak a homlokán kezdtek kidagadni az erek és a gyomra körül érzett némi émelygést. Aztán erőt vett magán és férfiasan farkas szemtel nézett a feketén csillogó és cinikusán sipítózó telefontal.

— Tárcsázok újra — mondta felhangosan, mintegy megnyugtatóképpen. A telefon nem felelt. Megvárta, míg Hü Jenő befejezi a tárcsázást és szeliden berregni kezdett, aztán karcsónyi anyagának képzelve magát, előbb csak pianissimoiban majd fortissimoiban csapva jelezte, hogy ha nem is tütyül,

de szerény képességei szerint cseppet a világra.

Végre jött a bűgás, a bűgás után a csengetés és a csengetésre egy stentori hang mennydörgött: Halló?

— SzÖVOSZ? — örvendezett Hü Jenő, mint akit megváltottak.

— Szévasz — mennydörgött a basszus. De ki vagy te öregem?

— Hü Jenő vagyok — sóhajtott Hü Jenő. Ott?

— Itt Libuoka. Mi tetszik?

Ekkor már felkeltő volt és Hü Jenő ájtultan roskadt a székre. Mikor magához tért vad elszántság lepte meg Vadul tárcsázott, szemét révetegen a számlapra függesztette, majd eszelősen felnevetett. Könnyei az asztalra potyogtak, ujjaiából kiserkedt a vér. Aztán melisztoi kacajjal felkapta a hörgő fekete szörnyetpet és teljes erejéből a földhözvágta.

— Csak egy telefonba kerül — hörgötte. — Csak?

— Csak? — jegyezte meg szakszerűen a szerkesztő. Csak 100 forintba kerül a telefon.

Hü Jenő azonban ezt már nem hallotta. Kitántorgott a szobából, lement a lépcsőkhöz az utcára. Zokogása sokáig hallatszott még. Piros vér-csik mutatta az útját, amerre ment. A villamos elé vetette magát.

Ajánlás: Ajánljuk ezt a kis írást azok figyelmébe, akik rendkívüli versenyben a távbeszélés világrekordját akarják megszüntetni.

Mi pedig vonjuk le a három tanulságot belőle:

1. A telefont a munka megkönnyítésére és nem bántársalásra találták fel.

2. A telefont délután és reggel is lehet használni, nemcsak délen.

3. A telefont végül öt percen túl ne vegyük igénybe, mert félórás csövegésünk alatt legalább tíz hívófél munkaidéjéből lopunk el öt perceket.

KISS ANTAL

SZEPTEMBERBEN

NYÍLIK A ZENEMISKOLA

A zeneidőben megartották a képességvizsgákat, melyek alapján 200 jelentkező közül 40 olyan munkás-paraszti származású növendéket választottak ki akik tehetségük révén továbbtanulásra, zenei képzésre alkalmasak.

Cjan Tian-i:

Két kínai mese

Cjan Tian-i egyike a legkiválóbb hatádezenemű kínai íróinak 1906-ban született. 1928-ban jelent meg első műve. Kiváló szatirikus író. Hua Bei utó című szatírája a kínai-japán háború időszakának egyik legsikeresebb írása. Az itt közölt két kis mese 1949-ben íródott: céljuk az hogy harcoljanak azok ellen a sötét erők ellen, amelyek meg akarják gátolni a demokrácia Kína fejlődését.

Egy vidéki arisztokrata
Egy jószívű és műveit arisztokrata elolvasott néhány könyvet a földreform kérdéséről és milyen megrendült. Először azokhoz, akik egész nap kín dolgoznak a földön és így szől:

— A magam részéről teljes mértékben egyetérték a földreformmal, jószándékú embernek nem is lehet más véleménye ebben a kérdésben. A ti éleetek valóban teljesen elviselhetetlen. Azután hazatért és hirtelen nyugtalanság fogta el, valami más ötlött az eszébe. Futva visszatért ugyanazokhoz a parasztokhöz, akikkel az előbb beszélt és azt mondotta:

— De azért, ha elvonnék a földet, legyetek mégis belátással. Nézzetek meg például engem. Nekem 1000 mu szántóföldem van. Amikor öreg édesapám két hónapig a kerület kormányzója volt, vásárolt 700 mu-t és később 300-at. Láthatjátok, az én birtokom semmiképpen sem feudális kizsákmányolás, hanem szorgos munka jól megérdemelt eredménye. Mióta az én tulajdonomat képezi, minden évben saját ve-rejtékes munkámmal szedtem be a bérleti díjakat. Ennélfogva évi jövedelmem megillet, mint munkám bére. Ha ti, ahogyan mon-

dani szokás, feketének nézetik a fehéret és hozzányúltok az én földedhez nagy igazságtalanságot követtél el.

Hazatérve, megint csak elgondolkodott és egyszerre csak olyasmi jutott eszébe, amiről úgy vélte, hogy semmire sem szabad elhallgatnia. Még egyszer visszasietett a parasztokhöz és azt mondotta:

— Vannak rokonaim is. Lehet, hogy akad közöttük nálamnál rosszabb ember is, hiszen tudjátok hogy minden családban akadnak fekete bárányok. De azért ne gondoljatok arra, hogy hozzányúljatok ahhoz, ami az övék, hogy elvegyétek a földjüket. Meglátjátok, hogy szépen, nyugodtan, minden sietség nélkül, minden szempont mérlegelésével, a kiszabott adók rendes befizetésével, még ezer esztendő sem fog beletelni máris szépen végre lesz hajva a földreform. És mi más 1000 év, mint egy pillanat az idők végtelenségében. Sietséggel csak mindig mindent elront az ember.

A farkas és a szúnyog

A farkas annyit evett, hogy a jóllakottságtól csak úgy dagadt a horpasza. Sorra látogatta a rokonait és eldicsekedett, milyen hidegvérrel és ügyességgel gyilkolt meg egy csomó szarvast. Amikor éppen elbeszélésének legizgalmasabb részéhez érkezett és teljes hévvel szónokolt, úgy érezte, hogy valami csípi. Odalegyintett a farkával, odanézett... egy döglött szúnyog.

— Oh, én kegyetlen bűnös — nyögte alig hallható hangon — az Eg irlalmazzon bűnös len-kemnek, súlyosan vétkeztem!

Északon szabad, boldog, hazában ünnepelnek a koreaiak. — A szabadság ünnepeit impozáns békéünnepekké tül meg a koreai nép. Zászlók lengenek a verőfényes napsütésben, mint acélfal sorakozik fel a felváltott dízs-századok aréle.

A levegőben repülőgépek szállnak. Ezek azok a vadászgépek, melyek ma a diadalokat aradják a harcokban tankok dübörögnek a betonon, azok, melyek győzelmes csatákban üldözik a megvert ellenséget és jön a központi gárda, lépjei egyszerre dobannak, ök azok akik diadalmas harcokban csaknem egész Koreát felszabadították már a rabság és kizsákmányolás alól.

Meghjusult a háborús agresz-szorok terve hogy Koreát ugró-deszkák használják fel a népi Kína és a Szovjetunió ellen. — Amint látjuk a koreai néphad-sereget, érezzük, hogy ez az erő legyőzhető. Nemcsak a pompás, legkorszerűbb fegyverek és hadfelszerelés szerzi meg a győzelmet számukra hanem az igazság és az hogy a koreai nép a szabadságáért küzd a koreai nép a saját jövőjét harcolja ki ebben a háborúban. Ök tudják miért harcolnak.

Az amerikai zsoldos sereg nem hisz a szép ígéreteknek és hi, hi, ne is, nem tudna ellenállni a nép ilyen hatalmas arányú megmozdulásának. Nemcsak új filmet készítenek Koreáról. És ennek a filmnek a címe már az Egyesült Demokráciás Független Korea Deszok.

A békéért harcolnak Koreában. A békéért melyet minden ember követel a szabad békészerető országokban. Ezt követeljük Ázsia asszonyai is azon a nagygyűlésen, melyre a másik kisérőfilm mutat be, mely az ázsiai öök pekingi nagygyűlésének képét vetíti elénk. Izso, teljes hangulata-ban bélyegzik Ázsia asszonyai a háborús usztók politikai terveit, egy felkiáltásban összegezik céljukat, melyet az Elefántcsontpart-kiüldötte mondott a gyűlésen:

„Nem engedjük hogy a háború hajója a nyílt tengerre ússzon ki!”

A koreai film díszbemutatója szűföldi nézőtér előtt zajlott le a Béke film-színházban a Szabadságharcos Szövetség rendezésében. A megjelenék lelkesen ünnepezték a Pártot, Rákosi Mátyást, Sztálin generálisismuszát és a békéért harcoló győztes vezetőjét: a hatalmas Szovjetuniót.

4 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 6.

BONCKÉSSSEL

10 óra

Fir Kázmér úgy rohant az utcán, mint az amerikaiak Korszában. Ezt a rendkívül találó hasonlatot városunk „nagy” színművésznője esícseregte, miközben (mert óvatos volt világleletében) szétpillantott. „Szabad”-ot mutat-e a rendőr a Kistemplomnál. Az eredménnyel mármint a szabad átjárással és a hasonlattal szemmeláthetetlen elégedetten vitorlázott át az úttesten és még idejében esípte el a robogó Fir Kázmért.

— Hova hova Kázmérkám? — kérdezte angyali naivitással.

— Első a kötelesség — szuszantotta — két vizilóhoz méltó lihhentés közben Kázmérkám. — Tudja, olyan vagyok, mint a rabszolga. A szerkesztőm, ez a vérszopó vámpír leszédné rólam az utolsó falat húsoeszkát is. A mult héten a sarabolással gyötört, most a fattyazás kérdése van napirenden, kérdezem én magácskától, hol lehet ma az aszfalton egy dolgozó paraszttal találkozni, aki éppen sarabol, vagy a fattyazást végzi? Angliában és Amerikában írhatnék a golfozókrol, ezek hasonlítanak némiképpen a dolgozókhoz, csak éppen két betű a diff. de pont ezt a két betűt nem lehet az újságba tenni mert rögtön kitérné a botrány. Na de rohanok drága rengeteg a dolgom. Tudja, első a kötelesség. Nálam ez már így van. Kötelesség, az kötelesség...

INTERMEZZO

Mi lenne, ha az emberek nem tudnák a kötelességüket. Teszem azt, hogy naphosszat a városban futkározának, aztán bemennének a szerkesztőségbe (ha éppen újságíróról volna szó) és a szerkesztőségi asztalnál azt írják meg, ami éppen kinjokban eszükbe jut. Gondolják el a szerencsétlen, újságolvasó borzalmas sorsát. Olvasna, olvasna. Közben a reggeli kávé és a kuglóf is kihül és akkor egyszer csak rájön, hogy marhaság amit olvas, mert ez ugyanaz a cikk, amit a mult vasárnap olvasott, csak az első bekezdés van hátul és visszaversa...

11 óra

— En már nem bírom soká ezt az agyonhajsolt életet. Én érzem, hogy hamarosan Lipót király sorsára jutok aki izé, tudja aki alapította azt a nagy mezőt. Huj, azon aztán lehetne golfozni. Na de ne térrünk el a tárgytól. Marga el sem tudja képzelni Szücsike, milyen a mi életünk. De mi a csudának ácsorgunk itt a színház előtt, ülünk be ebbe a pressóba egy kicsit mert nincs sok időm. Tudja, első a kötelesség és nekem ma tíz flekket kell írnom sarabolásból és nyolcat a fattyazásból, meg miegymás.

12 óra

— ... szóval ott hagytuk el, hogy milyen a mi életünk. Kutyának való élet ez Zozókám, higgye el, kutyának való. Az ember lát-fut naphosszat

Első a kötelesség...

a városban, hogy egy kis anyagot összemarkoljon és mire hullafáradtan beér a szerkesztőségbe, a szemrehányások özönét zúdítják felé: „Hol voltál, hol a fenébe eszarogtál? Gyerünk az írógéphez, legelőször az első tíz flekket csapd le, aztán jöhet a többi... Gyerünk, gyerünk ne aludjunk, nem az elagott postások menhelye ez...”

1 óra

— ... és én mindezek ellenére is állítom Pálmacska hogy első a kötelesség. Sokan (az én szerkesztőm is többek között) nem bírják megérteni, kell hogy az embernek egy kis magánélete legyen. Nem gubózzhat be a négy fal közé, nem kóthet ellenzőt, mint a szódás lovas. Nekünk fiatal újságíróknak nyitott szemmel kell járni a városban. Kint a világosságban magunkba szívni (kisasszony még egy duplát) a való élet minden szépségét, hogy azt reális meggyőző erővel viszszaadhassuk. (Ssss, ez a ronda pipa nem szelel már megint...)

2 óra

— ... na de robogok máris tovább. Azt se tudom, hol áll a fejem. Más az én helyemben már rég megszokott volna, vagy az ördögzigetre szerződik. En vagyok az a jó barom, aki húzza az igát. Van mindig egy, akin esattan az ostar. Azt a lovat ütök amelyik a legjobban húz. Na

de hát ez a sors iróniája, a végzet útjai kiszámíthatatlanok. Pá, Mucika. Első a kötelesség.

3 óra

A szerkesztő indulatosan rágta a pennaszárát, amikor Fir Kázmér kifulladásal állított be a szerkesztőségbe. Kézében magasra tartva, véres kéziratot lengetett.

— Itt a napi anyag — hörögte tajtékos szájjal és öszszecsett. Meghalt.

A szerkesztő átnézte a kéziratot és elismerően bólintott. Helyszíni riport volt a mezőgazdasági munkákról 10 flekk. Másik 8 flekk a benyomások nagyszerű hangulatát írta le egy nagyüzemi látogatásról, majd egy icipici eldugott híreke arról számolt be, hogy Szönyög Sziszi színművésznő ugrik be este a „Fereteges Deneyér” című frappáns bohózatba.

A szerkesztő elégedetten hunyorgott. Beesgengette a titkárnőt és szeliden intett Fir Kázmér teteme felé. Vigyék ki.

— Újra meghalt? — kérdezte a titkárnő.

— Ahogy szokott — legyintett a szerkesztő.

A nyomdában kattogni kezdtek a szedőgépek.

Fir Kázmér azonban ezáltal nem támadt fel. Mert ilyen újságíró ugye nem is volt Debrecenben? Nincs is? ... De, hogy nem lesz, az biztos.

KISS ANTAL

Kulák-csemeték, klerikális és fasiszta fiatalok a hajdúböszörményi DISZ vezetőségében

(A „Szabad Ifjúság” írja.)

Szombaton este tartják az 1. sz. DISZ-szervezetben a vezetőségi üléseket. Most is éppen vezetőségi ülés van. A DISZ-titkár azonban nincs jelen a vezetőségi ülésen. Halaszthatatlanul fontos ügye van: névnapot kell tartania! A legnagyobb esélyesi-begyűjtési munkák idején!

A vezetőségi a következő napirendi pontokat tárgyalja:

1. Hogyan értékesítsük azt a 25 kiló Szabad Ifjúságot, ami ott porosodik a szekrény tetején?
2. Kultúrügyek.
3. Könyvtáros-választás.

Ezeket tízi megoldandó feladatnak a vezetőség maga és a szervezet elé a falusi osztályharc az új kenyérrét vívott harc döntő szakaszában...

Nézzük meg, mitféle szervezet ez?

Mindenekelőtt meg kell vizsgálnunk a DISZ-tagok Párthoz való viszonyát. A szervezet teljesen elszakadt a Párttól. Ha a Párt népnevelőket kér, a vezetőség megígéri ugyan, de egy DISZ-tag sem megy el a kitérőt időre. Nem látogatják a pártnapokat és az ifinapokat. A Párthoz csak akkor mennek, ha nem tudják kifizetni a villanyszámlát! Még a koreai gyűjtések alkalmával sem ment el senki a Párt népnevelőivel. Aratóbrigádot szerveztek, de egyetlen-egyszer sem tudták összehozni! Agitációs gárda? Ilyen egyáltalán nincs a szervezetben. A DISZ-en kívülálló fiatalokkal sem foglalkoznak.

Az egész munkájuk a kultúrtevékenységben merül ki. Igen helyes és jó megoldás, hogy a cséplőgépekhez a kultúrgárda hetenként kijár kultúrműsort adni. De helytelen a kultúr-

gárda munkájában, hogy Hajdú Jenő a kultúrvezető, lebeszéli és nem egy esetben el sem enged a fiatalokat a 90 órás szabadságharcos kiképzésre! — Más napra is lehetett volna tenni a kultúrpróbákat, a szabadságharcos kiképzés nagyon fontos!

A titkár Andirkó Mária, a hiteltelvezetkezében dolgozik. Egy héten egyszer-kétszer látogat csak el a szervezetbe. „Nincs ideje”. Nem egyszer látták azonban estefelé Kapusi József kulákfiattal sétálgatni. Andirkó Mária parttag — mégis kulákfiatal udvarol neki. Nem csoda, ha nem megy ebben a szervezetben a munka, a szervezeti élet ahogy kellene!

Kis Ilona — akit most a napokban váltottak le könyvtárcsi tisztségéről, mert vasárnap délelőtt nem tud könyvtárnapot tartani: templomba kell mennie — a klerikális reakció befolyása alatt álló kuláklány, apja a felszabadulás óta többször internálva is volt. De csak a vezetőségből zárták ki, még mindig benne maradt a szervezetben, pedig osztályellenes!

T. Szabó Eva, akinek apja a multban rendőr volt és bélistázták, szintén vezetőségi tag: dekorációsfelelős!

A vezetőségi üléseket rendszeresen látogatja Pelles Ferenc is, a KALOT volt vezetőségi tagja és a vezetőség mit sem tesz ez ellen. Elvégre minden zsák megtalálja foltját!

Hogy a szervezet munkáját megjavíthassuk, feltétlenül le kell váltani az egész vezetőséget! Kulákok, volt KALOT-vezetők, kulák befolyás alatt állók nem lehetnek vezetők, sőt tagjai sem a Párt ifjúsági szervezetének, a Dolgozó Ifjúság Szövetségének! R. E.

MIHÁLY

Irtja: KAMJÉN ISTVÁN

— Nem gyújtunk még rá, Antal bátyám?

— Rágyújthattok, ha akartok — tette le az öreg az ásót.

Erre aztán a kérdező elkialtotta magát: — Pipahuj!

A kiáltás végigzugott az egész vonalon, rakta le megint mindenki a talicskát s mentek a podgyászokhoz. Előkerültek a rozsdás dóznik, a harisnyaszárból kötött zacskók, s néhány pillanat múlva mindenki füstölni kezdett. Ki leült, ki allva maradt s beszélgettek tovább, de Veres Antal feltette a kérdést:

— Nincs valamékötköknél valami verseskönyv?

— Dehogyan nincs — mondták — Szücs Zsiga már nozza is.

Miska csak bámult, mi lesz most, csak tán nem akarnak felolvasást tartani? De az lett. Szücs Zsiga előállt egy agyonzsírozott, vastag könyvvel s lapozgatni kezdett benne.

— Milyen könyv a? — kérdezte Veres Antal.

— Petőfi.

Veres Antal körüpillantott, az emberek elcsendesedtek a tekintetére. Akkor megint odafordult Szücshez:

— Na, mondjad, Zsiga!

A könyvben keresgélő kérges kéz megállapodott, jól szétártta a lapokat, aztán egy torokköszörlés után felhangzott a vers, erős, kemény hangon.

Dicsőséges nagy urak, hát hogy vagytok?

Viszket-e úgy egy kicsit a nyakotok?

Ujdivatú nyakraváló készült most

Számotokra... nem cifra, de jó szoros!

Nagyon nagy esend lett, a csontos arcokat előntötte a tűz, s mindenki közelebb húzódott a felolvasóhoz. Miska ott állt Antal bátyja mellett, az öregre pillantott ragyogó szemmel, aztán mozdulatlanul hallgatta Szücs Zsigát. Egyszerre nagyot dobant a szíve, ahogy Szücs Zsiga hangja felcsattant.

Ezer évig híztak rajtunk az urak,

Most rajtok a mi kutyáink híznakak;

Vasvillára velük, aztán szemétre,

Ott egyék a kutyák őket ebédre!

Szücs Zsiga leeresztette a könyvet s körülnézett.

— Na, szíp vót, emberek?

— Szíp vót... meg jó vót... elolvashatnád megegyeszer... — mondogatták mindenfelől.

— Várjatok, majd egy másikat... — mondta Szücs és továbblapozott a könyvben. Hamar megtalálta, amit keresett, szövege volt már a könyv, hogy hol kell neki kinyitni.

Egy gondolat bánt engemet,

Agyban párnák közt halni meg... — kezdte Szücs Zsiga. Akadozás nélkül olvasott, látszott, hogy elmondta már jónéhány sorát a szárnyaló sorokat.

Ha majd minden rabszolga-nép jármát megtarva, sikra lép,

Pirosló arccal és piros zászlókkal

És a zászlókon eme szent jel-szóval:

Világszabadságt!

Miska úgy érezte, míg hallgatta a verset, mintha hirtelen megnövekedne, mintha távolabbra látna, sokkal távolabbra és sokkal tisztábban, mint eddig. Nem is tudta volna még megmondani, mit hallott, mit értett meg, de Veres Antal gondoskodott róla, hogy a vers még jobban megvilágosodjék.

— Halljátok-e — mondta az embereknek, Miskára is pillantva —, mit mond ez a vers? Olvasd csak fel, Zsiga megegyeszer ottan, hogy ha majd minden rabszolganép...

Szücs megegyeszer elmondta azt a részt.

— Na, lássátok — kezdte Veres Antal, elrakva a pipáját —, ahogy Petőfi mondja, ha a népek majd mind összetalálkoznak, akkor feljön az emberiség nagy napja. Amíg csak barom módjára törünk, amíg csak úgy gondolkozunk, hogy van hogy majd csak lesz, addig mindig csak éhezünk, meg rongyosak maradunk. Az a néhány százezer úr pedig a világon, aki a milliók verejtékiből él, azok meg dözsölnek. Itt csak ez a föld is, ahun mink, magyarok lakunk, még hatszor annyi embert is el tudna tartani, hogyha urak nem vónának. De az urak kasszáját mink szeginyek, sohase tudjuk úgy megrakni, hogy azt mondanák, hogy most már nem bír bele több. Nem sokat számítnak mink nekik, a mi életünk csak annyi ú előtűk, mint mikor mink kettévágunk egy kukacot az ásóval...

— Hát akkor mit tudjunk csinálni, Antal bácsi? — kérdezte

Vas Mihály. Miska is erre volt kíváncsi, mit kell tenni, s most nagy várakozással tekintett Veres Antalra.

— Mit? Hát azt, hogy szervezkedjünk, aztán úgy védekezzünk az urak ellen. Nem hagyjuk magunkat gyalázatosan megnyúzni a munkabírekkel. De ha most azt mondanám nektek, hogy itt van egy csomó röpcedula, oszt ezt szít kék szórni az iccalka a városban; nem nagyon ugrana egyikőtök se! Akkor oszt, hogy a jólstenbe akartok előrejutni?

— Hát — vakarta meg a fejét Vas Mihály —, osztan ha megfognak bennünket a csendőrök, oszt elzárnak, akkor mi lesz a családdal?

Veres Antal mindjárt visszaadta a kérdést:

— Hát úgy mi lesz, öcsém, ha egy félévig is nem jutsz munkához, ha meg jutsz is, akkor is csak annyit keresel, hogy nem halok éppen éhen? Gondolkozzatok, hadd írjen az eszetek...

Veres Antal felállt, s utána valamennyien indultak vissza a szerszámokhoz. Az öreg még mondott valamit útközben:

— Tanulnunk kell, meg nevelni egymást! Aki tud már valamit, érezze kötelességének, hogy tanítsa a másikat, aki annyit se tud, mint ú. A tudáson keresztül juthatunk el csak odáig, hogy felvegyük a harcot. Meg rendet kell csinálnunk magunk között is, hogy valamennyien egy táborban, egy akarton legyünk, akik szeginyek vagyunk...

5 oldal

Debrecen, 1950 augusztus 9.

Embevásár NYUGATON

Emlékszünk rá, milyen kedvelt mondás volt egy időben: „Minden út Rómába vezet”. Dezzeg Olaszországban most az utak iránya egészen megváltozott. Az is igaz hogy az amerikai imperialisták irányítják a forgalmat a napsütötte Itália öreg és fiatal útjain.

Erről beszélnek szájukban a visszaemlékezés keserű ízével az amneszticiarendelet alapján, az imperialista Olaszországból most hazatértek. Beker Lajos egy transzporttal szökött át Olaszországba, de keservesen megbánta tettét:

— Késő bánat volt — mondja most. Eljutottam ugyan Olaszországba, de hamarosan egy lágerben a Nápoly melletti Bagnoli IRO-ban találtam magam. Itt van a nemzetközi emberkereskedelem főhadiszállása. Mindenkinél egy bilétát kell hordania, mint a barmoknak. Aki idekerül, két választása van: vagy ott döglök meg vagy két évre leszerződik valahová Ausztráliába, Venezuelába, vagy Csiléba. Nem számít, hogy kinek mi a szakmája, rabszolgákat keresnek olyan munkákra, amelyeket az ottaniak nem végeznek el. Aki aláírja a IRO-val a szerződést, azt rendőrök sorfala közt betuszkolják egy teherautóba, kiviszik Nápolyba egy rakodóhoz és ott olasz esendőzők felügyelete alatt anélkül, hogy valakinek irhatna, vagy valakivel kezethatna, bevágják egy hajóba, amely elviszi — soha vissza nem-térésre.

— Itt gyűlöltem meg végképp a nyugati „demokráciát” — kiált fel szenvedélyesen. Ujjlenyomatot vettek rólam, előlről, hátulról lefotografáltak bennünket, mint a bűnözőket. Lecsuktak. A hatalmas börtönt úgy hívták: az Egek királynője.

— Börtönben nincs hiány Olaszországban — szól közbe Popovics János. — Most épül Róma mellett Olaszország legnagyobb börtöne. En a változatosság kedvéért a Torino melletti börtönben voltam rablógylkosokkal együtt és rablánera fűzve vittek Veronába.

— Onnan Olaszország egy másik hírhedt börtönébe kerültem, a szicíliai Garibaldi-várba. Mondom, Olaszországban bőven lehet válogatni a börtönökben...

— Akárcsak koncentrációs táborokban — teszik hozzá. — Egyrésztük a híres Lipariszigetek koncentrációs táborában tengődött hónapokon át, másrésztük a nem kevésbé híres Fraschetti koncentrációs táborban. Ötméteres fal és villamosárammal teitett drótszövény veszi körül a táborokat. Géppuskás esendőzők vigyáznak az őrtornyokban, mintha Birkenau vagy Majdanek elevenednék meg. 48 nemzetbeli tölti meg a táborokat, melyek fenntartására az olasz kormány az amerikaiaktól kap pénzt. Van, aki már 4-5 éve lakója Liparinak vagy Fraschettnak. Sokan megőrültek.

Aki dolgozik, 96 lírát kap

6 oldal

Debrecen, 1950 július 30.

egy napra. Egy doboz (20 darab) cigaretta ára viszont 110 líra. A kőbányában megszorított hajszolt munkáért 250 lírát fizetnek, egy kinti munkásnak 1500 lírát. Ejszánkint 65 embert zárnak be egy kis szobába. Ez a pokol — mondják egyöntetűen.

Most bekapcsolódik a beszélgetésbe Frank Gyula eskabátkészítő, aki másállapotos feleségével, öt- és négyéves kislányával érkezett hazá Venezuela-ból.

— Pokol? — mondja — Venezuela volt a pokol, ahová meggondolatlanul, bedölvén az ígéreteknek, hogy házat, földet, pénzt kapunk, 1945-ben kivándoroltunk. Galádul becsaptak. Kitétek a dzsungel közepébe 8 magyar családdal együtt. Az erdőt kellett irtanunk, harcolva kígyókkal, skorpiókkal. Kenyerünk nem volt. Banánon és vízben főtt földi gyökéren éltünk. 47 éves vagyok, három éven át szinte 24 órát dolgoztam hogy az utravalót megkeressük. Ez volt a pokol...

Csóri Gyula azt mondja el, hogy életében anyai csavargót és kéregetőt nem látott, mint Olaszországban.

— Fraschetti-ben is volt egy olasz pap, Big-Billnek hívtuk. Ő seftelte el az enyvalót és a ruhák nagy részét.

FASISZTA MAGYAR PÁPOK

— Voltak nekünk — sajnos — magyar papjaink is — egészíti ki Popovics János. — Elsősorban Vajda páter, akit az amerikaiak a római magyar kolónia vezetésével bíztak meg, ez a esuhába bujtattott 24 éves gazfickó akinek nevét mindnyájan átokba foglaljuk. Méltó társa Töke László református pap Vajda páter Római Magyar Kurirja, az Amerikai Magyar Népszava, a Hungária és a Hídvörök című nyilas magyar lapok rendszeresen bejártak a koncentrációs táborba és uszító hangjukkal akarták megfélemlíteni azokat, akiknek már minden vágyuk csak a hazatérés volt.

Ujságban és szóval is azt magyarázták nekünk, hogy Magyarországon éhezés van és végeláthatatlan sorokban menelnek az emberek Szibéria felé, hogy mi is csak átutazók leszünk, ha hazamerészlünk jönni. Naponta bemből a táborban a hangszóró és toborozott az amerikai légióba. 250 márká zsoldot, háború esetén első bevetést ígérték. Toboroztak Vietnam ellen s most Korea ellen is. Hazatérésünket minden módon megakarták akadályozni. Felbérlették a táborban lévő ukrán SS-eket, fasiszta jugoszlávokat és lengyeleket s azok megakartak verni, ki akartak dobni bennünket. Vajda és Töke urak azzal fenyegettek, hogy irnak a CIC-nek és a FSS-nek s elintézik, hogy szedjenek le bennünket a vonatról. De mindez nem sikerült. A római magyar követtség védelme alatt hazajöttünk.

— Késérü lecke volt — állapítják meg mindnyájan. — Nekem túlságosan jó dolgom volt itthon — mondja a fiatal Halbrecht György — a fiatal Halbrecht György —

gannak egy kis rosszat is. Hát alaposan megkaptam... S hozzátesszi:

— Voltam osztrák parasztnál napszámos, voltam rab és internált, éheztem és szenvedtem — ma két év után először dolgoztam a szakmámban, megjavítottam itt ezt az írógépet. Ezentúl mindnyájan dolgozhatunk és azt a munkát végezhetjük, amihez értünk.

„KATONA JOZSEF”-PÁLYÁZATOT HIRDET A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM

A népművelési minisztérium a magyar színházkultúra és a szociális realizmus útján járó új magyar drámairodalom fejlesztésének érdekében Katona József-pályázatot hirdet.

A pályázat kiírásával a népművelési minisztérium elő akarja segíteni olyan magyar színpadi művek alkotását, amelyek elsősorban a nehézségekkel és az ellenállással szemben kemény és győztesen helytálló, új típusú, szociális emberrel jellemző pozitív drámai hőst elevenítik meg, a népek az imperialista háborús gyűlölet és úgyszólván elleni küzdelmével valamint a munkásszáj és a dolgozó parasztság munkáját és életét ábrázolják.

A pályázatra beküldhetőek mind teljes estét beütő, mind egyfelvonásos színművek, vígjátékok, szatírák boházatok, operettszövegek stb. minden műfaji megkötés nélkül.

A pályaműveket a Színház- és Filmművészeti Szövetség a Magyar Írók Szövetsége, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Dolgozó Ifjúság Szövetsége kijelölt tagjából alakult bizottság bírálja el. A döntést a népművelési miniszter hagyja jóvá.

Kifizetési díjak teljes estét beütő színdarabokra: egy első díj 20.000 forint; két második díj egyenként 10.000 forint; két harmadik díj, egyenként 5000 forint.

A beküldés határideje 1951. január 15. A jellegű vagy nyitott pályaműveket Katona József-pályázat címmel a népművelési minisztérium színházi főosztályára (Budapest, V. Kálman-utca 7) küldendők.

Két szegény ember ment az úton. Apostag irányába. Hevesmelegiek onnan indultak el, Hevesből, hogy az Alföldön letérjenek, a végzetlen munkát kénytelenek kapniuk. Vízszáraz, elszáradt, dolgoztak is másfél hónapig, azután, de az egyik, letelepedésük, hozottoshajjú tüzeszű Fekete Szabó, összevont gazdájával. Ő megy tovább lefele, határozta el, át a dunai-vidéki hídon, Bányába, vagy a Balaton tava mellé majd csak akad ott is valami. A társ, Dániel nem szartotta megválni, indult tehát ő is vele.

Az apostagi határban már rájuk esteledett.

— Itt meghalunk — jelentette ki Fekete Szabó. Dalai helybenhagyólag halgott. Elérték a falut, mentek befelé. Egy házban előbb Dániel kapott szállást. Fekete Szabóknak komendáltak egy másik házat, hogy majd ott, a Tomósiéknél meghalnak. Dániel elkíserte odáig, hogy tudja, hol találkoznak majd másnap hajnalban, illetve, hogy ne kelljen majd Fekete Szabóknak óvta visszafelé mennie.

Tomósiéknél éppen vacsoráztak. Kinn ütek a tornácra levő asztal körül. Fekete Szabó illedelmesen köszönt, elmondta mi járban van. Tomósi hölönt azután az úrre fákemra felé intett, ott elalant a jóérvény reggelt. Vacsorát is adott neki, levest meg kenyert Fekete Szabó kezében a tányérral a fákemrához húzódott ott leült egy fatörekre és kanalazni kezdte a levest. Kevéske volt a vacsora amit kapott, pedig a család jó sokáig falatozott, húst is ettek, meg téstát is. Fekete Szabó sóváran pillantott feléjük, bár illedőség szorít. De hát mindegy, ez a Fekete Szabó így is olyan fekete tüzeket tudott a szemében meglobogtatni, hogy az ki sem mondható. Meg is borzongott a tekintetétől. Tarainé, aki szintén ott ült, Tomósiéknél és velük vacsorázott.

Burgonyába oltott paradicsom

— CSICSÓKA NAPRAFORGÓ A KERKESTELEPEN

A tavasszal a debreceni igazságügyi dolgozók szakszervezetében tudományos előadást tartottak és ismertették a világ élenjáró országát, a nagy Szovjetunió fejlett mezőgazdaságát. Ismertette az előadó Micsurin és Liszenko korszakalkotó, nagyjelentőségű kísérleteit és felfedezéseit az új növény- és gyümölcsfajtákról, az elért eredményekről, amelyek forradalmasították a konyhakertészetet, éppen úgy, mint a gyümölcstermelést, a növénytermelést.

Az előadást figyelmesen hallgatta Nagy Sándor, a debreceni felsőbíróság altisztje, régi, érdemes, évtizedeken át működő dolgozója aki üres óráiban kertészkedik, vet, ültet, termel... Az előadás rendkívül megkapta és elhatározta, hogy ő is folytat Micsurinhoz hasonló kísérleteket. Van neki egy 150 négyzetméteres kis földje a Kerkesztelepen, ahol tavasszal munkába is fogott. Magától, minden segítség nélkül kezdett a kísérletezéshez: az első próbálgatások nem sikerültek, eredménytelenek voltak. De nem esüggedt, újabb hozzákezdett és most már eredmény látszik, siker mutatkozik. De beszéljen erről Nagy Sándor, akinél nincs most boldogabb ember Debrecenben.

VIRÁGZIK...

— Tavasz óta kísérletezem és most már virágzik az ültetvény... — mondotta. — Burgonyába oltott paradicsom, csicsókába oltott paradicsom és csicsókába oltott napraforgó terem a kis kertem földjében. Sovány, homokos a föld. Az ültetvény megfokadt, a burgonyába oltott paradicsom már 60 cm. magas, a napraforgó egy méter. Űgy a paradicsom, mint a napraforgó már virágzik. A termésről majd később nyilatkozhatom, amikor már termés lesz.

— Az idén kétségtelenül virágzik a paradicsom és napraforgó

is, mert az első, koratavaszi ültetés nem volt eredményes, csak a késői, amikor új, más módszert használtam, de jövőre már sokkal korábban virágzik és terem a burgonyába oltott paradicsom...

TERMÉS ALUL ÉS FELÜL...

— Hogyan jött rá az újításra, a burgonyába oltott paradicsomra és napraforgóra Nagy Sándor — nem árulja még el. Ugyanis újításcát beküldte illetékes helyre és ha onnan majd kiszállnak a szakemberek, megvizsgálják, ellenőrzik, kiértékelik a felfedezést, a kísérleteket, akkor majd felfedi tudását és a közhasznára átadja munkamédszerét...

— Az vezetett kísérleteimben — mondotta —, hogy egyfelől a sovány földön is biztosítam a nagyobb termést, másfelől meg kihasználjuk a lehetőséget.

A burgonya alul, a föld alatt terem, a csicsóka szintén; felül meg egy tővön a paradicsom és napraforgó. Űgy szeretném, hogy egy helyen alul a burgonya, felül a paradicsom és napraforgó hozza termést.

A dolgozók állama, a szocializmus szívügyem; a munkám arra irányul, hogy erőmhöz és tehetségemhez képest én is segítsek a mezőgazdaság, a növénytermesztés fejlődése érdekében: felajánlások tekintem a kísérleteimet, amelyet a dolgozó nép érdekében folytatok és nagy eredményt szeretnék elérni.

A burgonya, paradicsom az emberi táplálkozás szempontjából fontos, míg a csicsóka állati eledelnek s takarmánynak felel meg; egyszerre történő termeléssel fokozzuk a termelékenységet és két irányban, két vonalon kapunk jelentős termést. Itt látom én nagy jelentőségét az eredményvel keesgető újításoknak és kísérleteknek.

A KÉT VANDOR

Írta: NAGY LAJOS

Pesti asszony ez a Tarainé, vendégsége jött ide is egy-két hétre, nincsen hozzászokva a vándorokhoz, meg az éjszakai szállításához. Pesti bizony nem elegendő be idegen a lakásba, meg a kaput is bezárják este tízkor s akkor nincs hajléka, az minden a ligetbe vagy karahová, de beugrani nem lehet.

— Jaj, micsoda ember ez — szorongott Taraine, hányszor csak ő is rákintett Fekete Szabóra, — Valóságos rablógylkos.

A vacsora befejezése már lámpavilágnál történt, csakhamar egészen este lett, mentek lefeküdni. Tomósi meg Tomósié az utca felől szabába, Taraine szobájának az ablaka az udvarra nyitott, tiszteket lépésnyire az ablaktól volt a nyitott fákemra. Szentisten, ott azek az ember. Ha ugyan alszik, ha nem törni valami gonoszszágban a lejt. Az ablakot bekel cukni, az ajtót be kel zárni. Jaj, nincs a zárban kulcs.

Taraine reszkett az ágyban. Alom nem jött a szemére. Amikor a reszketésben elfarag és valami boldogság ömlött e rajta, hiteen felriadt. Az a sórnysége, ember rá-tör, kirabolja, talán meg is öl. Odakinn keleten már fölkel a telihold, magasan járt már és fényei öntötte el a kis udvart, Tarainé kilöte pislogott. Látni lehetett a vandort, illetve a gyilkost. Feküdt és aligna aludt, mert néha megmozdult. Jóságos leen, figyel őt s csak azt várja, hogy alyomj! a kime-ültég és az alom aztán jár!

Taraine újra gondolt, hogy eltaláljon az ajtó oda, hogy az asztal, ezeket rakott oda, mindent, ami a szobában en oditnád, D, mit nas-

nál az? Egy gyilkos ellen, ha annak „komoly szándékai” vannak, ez nem védelem. Mit, de mit lehetne tenni? Pedig a helyze mind veszélyesebb, mert a félelmetől, lassanként kimerült, abbólul s elszálik.

Elhúzza a lámpát és leszállt az ágyról. Az ajtóhoz ment, kinyitotta azt és szélesre kitért. Aztán nagy erőlködéssel odacéplte az asztalt s a nyitott ajtóba állította és kirakta rá a vetilket — pénztárcáját, valami kevés pénzrel — a többi azért a vámosok alá került — karakórdíjat s a sylv újt. Ha jön a gyilkos, ott találgan mindent, csak a puzta életnek irgalmaszón.

Visszament az ágyhoz, belebújt, megára húzta a takarót, egy ideig dicségett, majd elaludt. Amikor a nap felkelt, három óra tájban, beállított Dalai, jött Fekete Szabó, hogy fölbressze. Fekete Szabó ott áll gubbasztott a fatonkon. Olyan volt mint akit félig agyonverték. Ára dult, a szemé vörös és nagyokat asított.

— Indulhatunk — vélte Dalai. Fekete Szabó nem szólt, csak fölült. Elindultak, de alig cammogott Dalai után. Az rászólt:

— No! Fekete Szabó egy féltelet káromkodott. Egy asszonyt szidott. De úgy, hogy azt nem lehet kimondani. Az ocsodában hámuló Daaival csak négy-mehenzen értette meg, hogy valami várcel személy aludt ott az egyik szobában aki, hogy sülyedne el, őtöle félt s félelmeben kirakta a vacakjait az ajtóba de egészen ki ám, majd hogy nem szu uovarra, úgy hogy neki kellett vigyázni rájuk majdnem egész éjjel. Mert na valaki véltienül az éj folyamán az udvarra került s emelni azokat a vacakokat, nat akkor ő kerül ocsodaközre s aztán a Jolsten se veszi le róla a gyanut.

